

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра Економіки та митної справи
(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор (перший проректор)

_____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗПН 01 Інноваційний розвиток підприємства

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 051 Економіка

(код і найменування спеціальності)

освітня програма Митна справа

(назва освітньої програми (спеціалізації))

інститут, факультет ІУП, МТЕ

(найменування інституту, факультету)

мова навчання українська

Робоча програма з дисципліни Інноваційний розвиток підприємства
(назва навчальної дисципліни)

для студентів спеціальності 051 Економіка
освітня програма Митна справа
29 серпня 2020 року – 12 с.

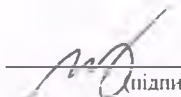
Розробники: Карпенко А.В., доцент кафедри економіки та митної справи, к.е.н., доцент

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та митної справи

Протокол від “29” серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри економіки та митної справи
“29” серпня 2019 року

(підпис) (Соколов А.В.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету
міжнародного туризму та економіки
(найменування факультету)

Протокол від. “30” серпня 2019 року № 1

“30” серпня 2019 року

Голова
(підпис) (Васильєва О.О.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність (освітня програма, спеціалізація): 051 Економіка за освітньою програмою Митна справа	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ - _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6	Освітній ступінь: магістр	14 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Інші	
		12 год.	год.
		Самостійна робота	
		52 год.	84 год.
	Індивідуальні завдання: 28 год.		
	Вид контролю: Екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33% до 67%

для заочної форми навчання – 8% до 92%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у студентів знань та вмінь щодо забезпечення інноваційного розвитку підприємства, оцінювання його інноваційного потенціалу, обґрунтування та реалізації ефективних господарських рішень на інноваційних засадах.

Завдання: вивчення основних понять та ключових положень з інноваційного розвитку підприємства, освоєння методологічних основ оцінювання результативності формування та використання інноваційного потенціалу, розробки організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку підприємства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати

загальні компетентності:

- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- здатність реалізовувати інноваційні проекти.

фахові компетентності:

- здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності бізнес-структур та органів фіскальної служби;
- здатність систематизувати наукові засади управління інноваційним розвитком підприємств.

очікувані програмні результати навчання:

- показувати уміння креативно мислити, генерувати нові ідеї у професійній діяльності;
- вміти приймати обґрунтовані рішення та адаптуватися до нових умов та ситуацій;
- застосовувати набуті знання для розробки заходів щодо міжнародної співпраці органів фіскальної служби та підприємницьких структур;
- застосовувати інноваційні підходи в організації діяльності підприємницьких структур та органів фіскальної служби;
- здатний систематизувати наукові засади управління інноваційним розвитком підприємств;
- вміти планувати, організовувати і проводити наукові дослідження, демонструвати та оприлюднювати результати наукових робіт.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Науково-організаційна складова інноваційного розвитку.

Тема 1. Інновації та циклічність економічного розвитку.

- Циклічні закономірності в економіці.
- Теорії циклічного економічного розвитку.
- Циклічність інноваційного розвитку.
- Інноваційні кластери і економічний розвиток.
- Вплив технологічних укладів на економічний розвиток.

Тема 2. Ключові поняття інноваційного розвитку.

- Інновації: економічна суть, класифікація, типи.
- Сутність інноваційної діяльності.
- Інноваційний продукт і інноваційна продукція.
- Інноваційний розвиток підприємства: сутність, напрями, принципи.

Тема 3. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування.

- Сутність і класифікація напрямків інноваційного розвитку підприємств.
- Схема вибору напрямків інноваційного розвитку.
- Управління вибором напрямків і варіантів інноваційного розвитку підприємства.
- Способи вимірювання рівня розвитку інноваційного розвитку підприємства.

Інформаційна база для оцінки рівня інноваційного розвитку підприємства.

Тема 4. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку.

Сутність інноваційної інфраструктури.

Інфраструктура ринку інновацій та його складові.

Особливості формування вітчизняної інноваційної інфраструктури.

Комерціалізація та форми передачі технологій на ринку інновацій.

Специфіка придбання ліцензій на інноваційну продукцію.

Тема 5. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері.

Сутність інформаційно-комунікаційних технологій у контексті інноваційного розвитку.

Глобалізація інноваційного розвитку та інформаційні комунікації.

Оцінка інформаційно-комунікаційних технологій у контексті розвитку інноваційної економіки.

Проблеми інформаційного забезпечення інновацій.

Тема 6. Державна підтримка інноваційного підприємництва.

Мета і принципи державного регулювання інноваційної діяльності.

Форми і методи державного регулювання інноваційної діяльності.

Інституційне забезпечення підтримки інноваційної діяльності в Україні.

Тема 7. Національні інноваційні системи.

Складові національної інноваційної системи та рівень їх розвитку в Україні.

Структура національної інноваційної системи.

Передумови і проблеми створення національної інноваційної системи в Україні.

Зарубіжний досвід формування національних інноваційних систем.

Змістовий модуль 2. Господарсько-фінансова складова інноваційної діяльності.

Тема 1. Маркетинг інновацій.

Сутність і класифікація маркетингових інновацій.

Особливості основних функцій маркетингу інноваційної продукції.

Формування інструментарію маркетингу інновацій на основі функціональних послідовностей інноваційного процесу.

Управління торговою маркою та аналіз франчайзингової форми використання бренда в контексті інноваційного маркетингу.

Формування критеріальної бази для оцінки альтернатив маркетингових інноваційних рішень.

Тема 2. Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства.

Стратегічний інноваційний розвиток підприємства.

Етапи інноваційної стратегії підприємства.

Бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства.

Проектне управління інноваціями на підприємстві.

Фінансово-економічні критерії ефективності інвестиційних проектів.

Тема 3. Інноваційний потенціал підприємства.

Сутність інноваційного потенціалу підприємства.

Елементи інноваційного потенціалу підприємства.

Інноваційний потенціал та інноваційна активність.

Оцінювання інноваційного потенціалу підприємства.
Методика комплексного оцінювання інноваційного потенціалу.

Тема 4. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства.

Система механізмів інвестування.

Механізми мобілізації власних коштів.

Механізми мобілізації позикових коштів.

Механізми мобілізації залучених коштів.

Формування та оптимізація складу інвестицій для фінансування інновацій.

Тема 5. Ризики в інноваційній діяльності та управління ними.

Суть ризиків та особливості їх прояву в інноваційній діяльності підприємств.

Чинники формування ризиків в інноваційній діяльності підприємства.

Методи аналізу ризику при оцінюванні доцільності інноваційних проектів.

Тема 6. Охорона прав та інтелектуальна власність в інноваційній діяльності.

Охорона та захист прав інтелектуальної власності.

Стан правової охорони об'єктів інтелектуальної власності.

Економіка інтелектуальної власності.

Тема 7. Обґрунтування доцільності і результативності інноваційної діяльності.

Основні підходи до обґрунтування результативності інновацій.

Визначення ефективності інноваційного проекту.

Оцінка ефективності організаційних проектів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	інш	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Науково-організаційна складова інноваційного розвитку.												
Тема 1. Інновації та циклічність економічного розвитку	7,5	1	1	0,5	2	3	8,35	0,25	0,1		2	6
Тема 2. Ключові поняття інноваційного розвитку	7,5	1	1	0,5	2	3	8,4	0,25	0,15		2	6
Тема 3. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування	9	1	1	1	2	4	8,65	0,5	0,15		2	6
Тема 4. Сучасні організаційні форми	9	1	1	1	2	4	8,65	0,5	0,15		2	6

інноваційного розвитку												
Тема 5. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері	9	1	1	1	2	4	8,65	0,5	0,15		2	6
Тема 6. Державна підтримка інноваційного підприємництва	9	1	1	1	2	4	8,65	0,5	0,15		2	6
Тема 7. Національні інноваційні системи	9	1	1	1	2	4	8,65	0,5	0,15		2	6
Разом за змістовим модулем 1	60	7	7	6	14	26	60	3	1		14	42
Змістовий модуль 2. Господарсько-фінансова складова інноваційної діяльності.												
Тема 1. Маркетинг інновацій	7,5	1	1	0,5	2	3	8,35	0,25	0,1		2	6
Тема 2. Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства	7,5	1	1	0,5	2	3	8,4	0,25	0,15		2	6
Тема 3. Інноваційний потенціал підприємства	9	1	1	1	2	4	8,65	0,5	0,15		2	6
Тема 4. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства	9	1	1	1	2	4	8,65	0,5	0,15		2	6
Тема 5. Ризики в інноваційній діяльності та управління ними	9	1	1	1	2	4	8,65	0,5	0,15		2	6
Тема 6. Охорона прав та інтелектуальна власність в інноваційній діяльності	9	1	1	1	2	4	8,65	0,5	0,15		2	6
Тема 7. Обґрунтування	9	1	1	1	2	4	8,65	0,5	0,15		2	6

доцільності і результативності інноваційної діяльності												
Разом за змістовим модулем 2	60	7	7	6	14	26	60	3	1		14	42
Усього годин	120	14	14	12	28	52	120	6	2		28	84
Модуль 2												
ІНДЗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	-

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інновації та циклічність економічного розвитку	1
2	Ключові поняття інноваційного розвитку	1
3	Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування	1
4	Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку	1
5	Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері	1
6	Державна підтримка інноваційного підприємництва	1
7	Маркетинг інновацій	1
8	Маркетинг інновацій	1
9	Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства	1
10	Інноваційний потенціал підприємства	1
11	Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства	1
12	Ризики в інноваційній діяльності та управління ними	1
13	Охорона прав та інтелектуальна власність в інноваційній діяльності	1
14	Обґрунтування доцільності і результативності інноваційної діяльності	1

7. Теми інші види

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Захист індивідуальних домашніх завдань по першому модулю	4
	Перший модульний контроль (тестування)	2
	Захист індивідуальних домашніх завдань по другому модулю	4
	Другий модульний контроль (тестування)	2

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інновації та циклічність економічного розвитку	3
2	Ключові поняття інноваційного розвитку	3
3	Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування	4
4	Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку	4
5	Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері	4
6	Державна підтримка інноваційного підприємництва	4
7	Маркетинг інновацій	4
8	Маркетинг інновацій	3
9	Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства	3
10	Інноваційний потенціал підприємства	4
11	Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства	4
12	Ризики в інноваційній діяльності та управління ними	4
13	Охорона прав та інтелектуальна власність в інноваційній діяльності	4
14	Обґрунтування доцільності і результативності інноваційної діяльності	4

9. Індивідуальні завдання

Для студентів денної форми навчання – 2 індивідуальних домашніх завдання (по одному у кожному змістовному модулі).

Для студентів заочної форми навчання – контрольна робота.

10. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація – для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Показувати уміння креативно мислити, генерувати нові ідеї у професійній діяльності.

Вміти приймати обґрунтовані рішення та адаптуватися до нових умов та ситуацій.

Застосовувати набуті знання для розробки заходів щодо міжнародної співпраці органів фіскальної служби та підприємницьких структур.

Застосовувати інноваційні підходи в організації діяльності підприємницьких структур та органів фіскальної служби.

Здатний систематизувати наукові засади управління інноваційним розвитком підприємств.

Вміти планувати, організовувати і проводити наукові дослідження, демонструвати та оприлюднювати результати наукових робіт.

12. Засоби оцінювання

Для студентів денної форми навчання: усне опитування на семінарських заняттях, захист індивідуального домашнього завдання, аудиторне тестування.

Для студентів заочної форми навчання: захист контрольної роботи, тестування.

13. Критерії оцінювання

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час контролю враховуються наступні види робіт:

- повнота відповіді та активність роботи студента на семінарському занятті оцінюється до 10 балів (7 практичних занять по 10 балів = 70 балів);
- правильність виконання, оформлення та повнота відповіді при захисті двох індивідуальних домашніх завдань студента оцінюється до 40 балів (2 завдання по 40 балів = 80);
- тестування – до 25 балів (2 тестування по 25 балів=50).

Підсумковий контроль визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі.

Для студентів заочної форми навчання передбачено:

Для студентів заочної форми навчання підсумковий контроль визначається як сума балів, одержаних за результатами захисту виконаної контрольної роботи та аудиторного тестування:

- аудиторне тестування (система Moodle) – до 30 балів;
- контрольна (самостійна/індивідуальна) робота – до 70 балів: виконання теоретичного завдання (глибоке розкриття сутності питання, характеристика різних підходів й точок зору) – 20 балів; практичне завдання – 50 балів (підготовка, презентація та захист контрольної роботи).

Переведення 100-бальної шкали оцінювання в 4-и бальну та шкалу за системою ECTS здійснюється в такому порядку:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до курсу «Інноваційний розвиток підприємства» для студентів спеціальності 051 Економіка за освітньою програмою Управління персоналом та економіка праці та 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність за освітньою програмою Економіка та організація електронної торгівлі та біржової діяльності / Укл.: А.В. Карпенко. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2016. – 40 с.

2. Методичні рекомендації до виконання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання спеціальності 051 Економіка з дисципліни «Інноваційний розвиток підприємства» / Укл.: А.В. Карпенко – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2019. – 30 с.

15. Рекомендована література

Базова

1. Микитюк П. П. Інноваційний розвиток підприємства: навчальний посібник / П. П. Микитюк, Ж. Л. Крисько, О. Ф. Овсянюк-Бердадіна, С. М. Скочиляс. – Тернопіль : ПП «Принтер Інформ», 2015. – 224 с.

2. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. / Пугач А.М., Демчук Н.І., Довгаль О.В., Крючко Л.С., Тягло Н.В. – ФОП Швець В.М., 2018. – 348 с.

3. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи : навч. посібн. / С. М. Ілляшенко. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2003. – 278 с.

4. Фірсова С. Г. Маркетинг нововведень: дослідження, сегментування, прогнозування / С. Г. Фірсова. – К. : Атіка, 2010. – 240 с.

5. Волков О. І. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник / О. І. Волков, М. П. Денисенко, А. П. Гречан. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 662 с.

6. Микитюк П. П. Інноваційна діяльність: навчальний посібник / П. П. Микитюк, Б. Г. Сенів. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 392 с.

7. Інноваційне підприємництво : креативність, комерціалізація, екосистема: навчальний посібник для вищих навчальних закладів / авт. кол. : Ю. М. Бажал, І. В. Бакушевич, У. Венесаар та ін. / за ред. д-ра екон. наук, проф. Ю. М. Бажала. – К. : Унів. вид-во ПУЛЬСАРИ, 2015. – 280 с.

Допоміжна

1. Активізація інноваційної діяльності : організаційно-правове та соціально-економічне забезпечення : монографія / О. І. Амоша, В. П. Антонюк, А. І. Землянкін ; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк : ТОВ "Норд Комп'ютер", 2007. – 328 с.

2. Антонюк Л. Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації : монографія / Л. Л. Антонюк, А. М. Поручник, В. С. Савчук. – К. : КНЕУ, 2010. – 394 с.

3. Ткаченко А. М. Формування інноваційних підходів до управління металургійним підприємством / А. М. Ткаченко, Т. О. Дробецька. – Дніпропетровськ : ДВНЗ УДХТУ, 2015. – 188 с.

4. Павленко І. А. Інноваційне підприємництво у трансформаційній економіці України : монографія / І. А. Павленко. – К. : КНЕУ, 2007. – 248 с.

5. Соловійов В. П. Інноваційний розвиток регіонів : питання теорії та практики : монографія / В. П. Соловійов, Г. І. Кореняко, В. М. Головатюк. – К. : Фенікс, 2008. – 224 с.

6. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010 – 2020 роки в умовах глобалізаційних викликів / за заг. ред. В. І. Полохала. – К. : Парламентське вид-во, 2009. – 632 с.

7. Федулова Л. І. Інноваційна економіка / Л. І. Федулова. – К. : Либідь, 2006. – 478 с.

8. Матюшенко І. Ю. Перспективи створення НІС в Україні [Електронний ресурс] / І. Ю. Матюшенко. – Режим доступу : http://iee.org.ua/files/alushta/13-matyushenko-perspektyvy_stv.pdf.

9. Інноваційний розвиток промислових підприємств в контексті підвищення

ефективності їх діяльності: Монографія / за ред. П.С. Харіва, Р.С. Чорного. – Нововолинськ: Бізнес Інтернет Центр, 2015. – 388 с.

10. Інноваційний механізм управління суб'єктами господарювання: монографія / За заг. редакцією П.П. Микитюка. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр “Економічна думка ТНЕУ”, 2014. – 450 с.

16. Інформаційні ресурси

1. Навчальний посібник з інноваційного розвитку підприємства: режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream.pdf>

2. Державний комітет статистики України: режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>